

ТАКЪВ И ПО-ЛОШ ОТ ТОЗИ

Превод от руски: Дона Минчева, 1981

chitanka.info

Имало едно време един беден селянин. Той си нямал земя, нито дори троха хляб в къщи. Имал си само една вехта къщица, подпряна отстрани с греди, за да не я отнесе вятърът. Нямал и какво да прави селянинът — така си и скитал по цели дни без работа. Решил и той най-после да се ожени.

Довел си жена от едно далечно село. А тя се случила пъргава и работна. Видяла жената, че мъжът ѝ по цял ден ходи без работа, и почнала да му се кара:

— Размърдай се, иди някъде, поработи, спечели пари — така ще умрем от глад!

Не искал селянинът да работи — отвикнал бил. Пък и не му се ставало сутрин от топлатата постеля. Докато не го хванела жена му за краката и не го измъквала от леглото — не ставал.

Веднъж жената казала на мъжа си:

— Иди и обработи някоя нива. Свой имот нямаме, поне държавна нива изори, та все нещо да ни остане.

Изтичала жената до съседите, заела плуг и волове и ги довела при мъжа си.

— Ти върви да работиш, а аз ще сготвя обед и ще ти го донеса на нивата!

Мъжът тръгнал. Вървял, вървял и стигнал до Кодорската планина. Намерил там държавна земя и почнал да оре. Орал, орал селянинът, три пъти кръстосал нивата.

Изведнъж воловете спрели. Замахнал мъжът с остена и викнал:

— Ди-и-й!

Потеглили воловете и пак спрели. Закачило се нещо за плуга. Мушнал селянинът воловете с остена, напънали се те с всички сили и изровили от земята огромен сандък.

Изплашил се селянинът, целият се разтреперал. „Загинах, погубих семейството си. В тази държавна земя е имало нещо заровено и аз сега го изрових. Царят ще ме обеси за това!“

Отворил сандъка и що да види — целият пълен с жълтици! Само две-три сребърни или медни монети, всичко друго — злато.

Заплакал селянинът: „Ще съобщят това на царя и той ще ме погуби!“

Седи сиромашът и плаче. Изведнъж гледа — към него се приближава поп. Връща се от литургия в селото. Дисагите му пълни с

какво ли не: с кокошки, с баници; а и сам до гуша нахранен — едва го мъкнело бедното муле. Съжалил се попът над селянина и го попитал:

— Какво нещастие те е сполетяло, синко?

Селянинът му разказал всичко.

— Дребна работа — утешил го попът, — аз ще ти помогна, но дай най-напред да пресипем златото в моите дисаги.

Зарадвал се сиромашът.

Изпразнил попът целия сандък. Всички едри жълтици изсипал в своите дисаги, а на селянина дал малко дребни пари.

— Вземи ги, нищо. Аз пък ще се помоля на бога и царят ще ти прости!

В тези залисии времето минало. Станало пладне. И попът, и селянинът огладнели много. Гледа селянинът — идва жена му и носи обяд и стомна с вино. Изтърчал той да я посрещне и да я зарадва, че се е спасил от бедата.

— Така и така беше работата, но ето че попът, божи човек, ме спаси — завършил той разказа си.

— Ще те науча за твоята глупост! — рекла ядосано жената, но какво можела да направи вече? Всичкото злато било у попа. Извикала тя и двамата да обядват и пошепнала на мъжа си:

— Ако те попита попът как те казват, кажи: „Такъв“, а за мене — „По-лош от този“.

Седнали да ядат. Жената все доливала чашата на попа с вино, а на мъжа си нищо не давала.

— Дай и на мене малко от това чудесно питие! — помолил я мъжът. Жената не го погледнала дори.

— Дай и на мене вино — повторил мъжът.

Погледнала го жената, но така, че сиромашът забравил за виното. А попът пиел ли, пиел сладкото винце.

— Щом ме почетохте така, кажете ми поне как се казвате — попитал ги попът.

Жената мушнала мъжа си в хълбока и той отговорил:

— Аз съм „Такъв“, а жена ми „По-лош от този“.

Попът така се натряскал, че не можел да се държи на краката си.

— Сестрице — помолил той жената, — сложи ме да поспя!

Замъкнала го жената и го подпряла на едно дърво. Попът веднага захъркал.

— Хайде сега по-бърже — казала жената на мъжа си, — сложи дисагите на мулето, метни се отгоре му и — право в къщи!

Послушал я мъжът: сложил пълните със злато дисаги на поповото муле, възседнал го, подкарал пред себе си воловете и се отправил към село.

А попът хърка ли, хърка. Изтичала жената до съседите, взела ножици и се приближила до него. Попът си спял с топ не можеш го разбуди. Остригала жената половината му брада и единия мустак, върнала ножиците и забързала след мъжа си.

Събудил се попът на мръкване. Гледа — ни селянин, ни жена, ни муле, ни дисаги със злато. Ами сега? Скочил той и се спуснал да гони мъжа и жената. Бягал, бягал, по едно време гледа — селяни работят в полето.

— Помози бог! — поздравил ги попът.

— Дал бог добро! — отговорили му селяните.

— Виждали ли сте „Такъв“ да минава оттук.

Селяните се разсмели.

— Не, такъв никъде не сме виждали.

Попът продължил да тича по-нататък. Видял той пак селяни да работят в полето и им извикал, задъхан от умора:

— Помози бог!

— Дал бог добро! — отговорили селяните.

— Видели ли сте „По-лош от този“? — попитал попът.

— По-лош от този трудно може да се види — разсмели се хората, — остригал си попът половината брада и бяга като луд.

Пипнал се попът за брадата и разбрал всичко.

— Ах, тези дяволски изчадия, мъжът и жената, те са ме наредили така!

Тъй попът останал измамен. А мъжът и жената забогатели. Построили си къща на два етажа, народили им се деца и заживели щастливо.

*Мор там, пир тук,
триците там, брашното тук.*

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.